

ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ

2015 թվականի ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 22-ի «ԱՀԱՔԵԿՉՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅԻ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

18 հունվարի 2022թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Ա. Թունյանի, Ա. Խաչատրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Է. Շաթիրյանի, Ա. Պետրոսյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ծառայության տնօրենի տեղակալ Ս. Հայրապետյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2015 թվականի հոկտեմբերի 22-ի «Ահաբեկչության կանխարգելման մասին» Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայի լրացուցիչ արձանագրությունում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2021 թվականի հոկտեմբերի 28-ի N 1763-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել 2015 թվականի հոկտեմբերի 22-ի՝ «Ահաբեկչության կանխարգելման մասին» Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայի լրացուցիչ արձանագրությունը

վավերացնելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է այդ արձանագրությունում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու նպատակով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2021 թվականի նոյեմբերի 3-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով վերոնշյալ արձանագրությունը, սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. «Ահաբեկչության կանխարգելման մասին» Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայի լրացուցիչ արձանագրությունը (այսուհետ՝ Արձանագրություն) ստորագրվել է 2015 թվականի հոկտեմբերի 22-ին՝ 2005 թվականի մայիսի 16-ին Վարշավայում ստորագրված «Ահաբեկչության կանխարգելման մասին» Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայի (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) դրույթներում լրացումներ կատարելու նպատակով: Կոնվենցիան Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացվել է 2016 թվականի հունիսի 17-ին Ազգային ժողովի ԱԺՈ-232-Ն որոշմամբ (Կոնվենցիայի վերաբերյալ Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից կատարված հայտարարության դեմ ներկայացված առարկությամբ), իսկ Արձանագրությունը Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստորագրվել է 2018 թվականի հունվարի 24-ին:

2. Արձանագրությամբ Կոնվենցիայի դրույթներում լրացումներ են կատարվել՝ կապված հիշյալ Արձանագրության 2-6-րդ հոդվածներում նկարագրված գործողությունները քրեականացնելու հետ՝ այդպիսով ամրապնդելով Կողմերի՝ ահաբեկչության կանխարգելմանը և մարդու իրավունքներից, մասնավորապես՝ կյանքի իրավունքից լիարժեք օգտվելու վրա դրա ունեցած բացասական ազդեցությանը՝ թե՛ ազգային մակարդակով ձեռնարկվող միջոցներով, թե՛ միջ-

ազգային համագործակցության միջոցով՝ համաձայն Կողմերի միջև գործող կիրառելի բազմակողմ կամ երկկողմ համաձայնագրերի կամ պայմանագրերի (Հոդվ. 1):

3. Արձանագրությամբ սահմանվում է. «ահաբեկչության նպատակով որևէ միավորման կամ խմբի մասնակցել» նշանակում է միավորման կամ խմբի կողմից մեկ կամ ավելի ահաբեկչական հանցագործություններ կատարելու կամ դրան օժանդակելու նպատակով որևէ միավորման կամ խմբի գործունեությանը մասնակցելը (Հոդվ. 2, կետ 1): Միաժամանակ, նույն արձանագրության նպատակներով սահմանվում է, որ «ահաբեկչության նպատակով ուսուցում ստանալ» նշանակում է պայթուցիկ նյութերի, հրազենի կամ այլ զենքերի կամ թունավոր կամ վտանգավոր նյութերի պատրաստման կամ օգտագործման կամ այլ հատուկ մեթոդների կամ միջոցների վերաբերյալ այլ անձից հրահանգներ, այդ թվում՝ գիտելիքներ կամ գործնական հմտություններ ձեռք բերելը՝ ահաբեկչական հանցագործություն կատարելու կամ դրան օժանդակելու նպատակով (Հոդվ. 3, կետ 1):

4. Արձանագրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունը ստանձնում է մասնավորապես հետևյալ պարտավորությունները.

4.1. ընդունել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել Արձանագրության 2-րդ հոդվածի 1-ին կետում սահմանված՝ «ահաբեկչության նպատակով որևէ միավորման կամ խմբի մասնակցելը» իր ներպետական օրենսդրությամբ հանցագործություն ճանաչելու համար, եթե այն կատարվել է ապօրինի և միտումնավոր կերպով (Հոդվ. 2, կետ 2),

4.2. ընդունել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել Արձանագրության 3-րդ հոդվածի 1-ին կետում սահմանված՝ «ահաբեկչության նպատակով ուսուցում ստանալը» իր ներպետական օրենսդրությամբ հանցագործություն ճանաչելու համար, եթե այն կատարվել է ապօրինի և միտումնավոր կերպով

(Հոդվ. 3, կետ 2),

4.3. ընդունել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել իր ներպետական օրենսդրությամբ հանցագործություն ճանաչելու համար Արձանագրության 4-րդ հոդվածի 1-ին կետում սահմանված՝ «ահաբեկչության նպատակով արտերկիր մեկնելը» Հայաստանի Հանրապետության տարածքից կամ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների կողմից, եթե այն կատարվել է ապօրինի և միտումնավոր կերպով (Հոդվ. 4, կետ 2),

4.4. ընդունել նաև այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել իր ներպետական օրենսդրությամբ և դրան համապատասխան՝ Արձանագրության 4-րդ հոդվածով սահմանված հանցագործության կատարման փորձը հանցագործություն ճանաչելու համար (Հոդվ. 4, կետ 3),

4.5. ընդունել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել իր ներպետական օրենսդրությամբ Արձանագրության 5-րդ հոդվածի 1-ին կետում սահմանված՝ «ահաբեկչության նպատակով արտերկիր մեկնելը ֆինանսավորելը» հանցագործություն ճանաչելու համար, եթե այն կատարվել է ապօրինի և միտումնավոր կերպով (Հոդվ. 5, կետ 2),

4.6. ընդունել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել իր ներպետական օրենսդրությամբ Արձանագրության 6-րդ հոդվածի 1-ին կետում սահմանված՝ «ահաբեկչության նպատակով արտերկիր մեկնումը կազմակերպելը կամ այլ կերպ դրան օժանդակելը» հանցագործություն ճանաչելու համար, եթե այն կատարվել է ապօրինի և միտումնավոր կերպով (Հոդվ. 6, կետ 2),

4.7. չհակասելով Կոնվենցիայի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «ա» ենթակետի պահանջներին, ինչպես նաև իր ներպետական օրենսդրությանն ու գործող միջազգային պարտավորություններին համապատասխան՝ ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել Արձանագրության 4-րդ հոդվածով սահմանված՝ ահաբեկչության նպատակով արտերկիր մեկնող անձի վերաբերյալ համապատասխան առկա տեղեկությունների՝ Կողմերի միջև ժամանակին փոխանակման նպատակով համար՝ այս նպատակով նշանակելով կոնտակտային մարմին, որը հասանելի է օրը 24 ժամ, շաբաթական յոթ օր՝ ունենալով մեկ այլ Կողմի

կոնտակտային մարմնի հետ հաղորդակցումն արագ կերպով իրականացնելու կարողություն (Հոդվ. 7, կետեր 1 և 3),

4.8. ապահովել, որ Արձանագրության կատարումը, այդ թվում՝ Արձանագրության 2-6-րդ հոդվածներով սահմանված՝ արարքների քրեականացման սահմանումը, իրականացումը և կիրառումը կատարվեն մարդու իրավունքներին առնչվող պարտավորությունների, մասնավորապես՝ ազատ տեղաշարժվելու, ազատ արտահայտվելու, այլոց հետ միավորվելու և կրոնի ազատության իրավունքների հարգմամբ (Հայաստանի Հանրապետության համար կիրառելիության դեպքում)՝ «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին» կոնվենցիայով, «Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների մասին» 1966թ. միջազգային դաշնագրով, ինչպես նաև միջազգային իրավունքին համապատասխան այլ պարտավորություններով սահմանված կարգով (Հոդվ. 8, կետ 1),

4.9. ապահովել, որ Արձանագրության 2-6-րդ հոդվածներով սահմանված՝ արարքների քրեականացման սահմանումը, իրականացումը և կիրառումը համապատասխանեն համամասնության սկզբունքին՝ հետապնդվող օրինական նպատակների և ժողովրդավարական հասարակությունում դրանց անհրաժեշտ լինելու առումով՝ բացառելով կամայականության, խտրական կամ ռասիստական վերաբերմունքի ցանկացած դրսևորում (Հոդվ. 8, կետ 2):

5. Արձանագրությամբ սահմանվում է, որ Արձանագրությունում կիրառվող բառերն ու արտահայտությունները պետք է մեկնաբանվեն Կոնվենցիայի իմաստով, ինչպես նաև սահմանվում է, որ Կոնվենցիայի բոլոր դրույթները Կողմերի միջև կիրառվում են համապատասխանաբար՝ բացառությամբ 9-րդ հոդվածի՝ «Օժանդակ հանցագործություններ» (Հոդվ. 9):

6. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Համաձայնագրով ահաբեկչության կանխարգելման և դրա դեմ պայքարում Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունները համահունչ են Սահմանա-

դրության 13-րդ հոդվածով ամրագրված՝ միջազգային իրավունքի հիման վրա պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանն ուղղված՝ արտաքին քաղաքականության իրականացման նպատակներին:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2015 թվականի հոկտեմբերի 22-ի «Ահաբեկչության կանխարգելման մասին» Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայի լրացուցիչ արձանագրությունում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

18 հունվարի 2022 թվականի
ՍԴՈ-1623